

● POLIITIKA

Poliitmäng jättis Läänemaa oravad arendusjuhist ilma

Novembri algusest pole Reformierakonna Läänemaa piirkonnal enam arendusjuhti, sest senine juht Tõnu Parbus sunniti lahkuma, võimalik mantlipärija polnud aga kõigile maakonnaorganisatsiooni juhataste liikmetele vastuvõetav.

LEMMI KANN

lemmi.kann@le.ee

Väidetavalt ei tea lõviosa Läänemaa nn reaaravade siiani, et arendusjuhti neil enam pole. Teine väide on, et mõned reformierakondlased soovisid arendusjuhi Reimo Nebokati venna Olari Nebokatti. Asja sellest mõttest ei saanud, sest see vangerdus polnud kõigile sugugi meeltnõõda.

Haapsalu linna avalike suhete spetsialisti ametit pidav Tõnu Parbus ei tee asjast saladust. „Jah, ma ei ole enam kohalik arendusjuht, novembri algusest,” kinnitas ta telefonis. Aga kes siis on? „Kedagi pole. Koht on tühi.”

Korduv muster

Mullu oktoobris tegi erakonna piirkonnajuht Lauri Luik Parbusega juttu ees-eesvast valimiskampaaniast ja uuris, kas Parbusel „silmad ikka säravad”. Parbus tunnistas Luigele, et osa huvidest on tõesti mujal, aga valmisolek taas kampaaniat vedada on täiesti olemas. Pärast seda annaks ta hea meelega oma koha kellelegi järgmisele. Paari nädala jooksul arutati teemat mitu korda, Luik pakkus välja, et Parbus võib ka kohe ameti maha panna – kampaania tuleb pingeline ja panustada tuleb täie rauaga. „Ma olen üheksa aastat seda tööd teinud ja kõik kohalikud valimised, mis sel ajal on olnud, on Läänemaal erakonnana võidetud. Pluss kahed riigikogu valimised,” tegi Parbus ääremärkuse.

Mingit solvumist tal enda sõnul siiski polnud – aastatega poliitikas on mängu-

reeglid juba selged. Jutu sees selgus ka, et uue arendusjuhina on arutatud Reimo Nebokati venna Olari nime. „Lauri rõhutas, et muudatused tulevad ainult siis, kui ma ise tahan. Aga tunnetus oli, et tegelikult on plaan juba muutunud,” lisas Parbus.

Novembri alguses peeti juhataste koosolek, kus arutati „Parbuse personaalküsimust”. Järgmisel päeval sai ta suunava kõne peakontorist: oleks mõistlik asi ära vormistada.

Parbus kirjutas samal päeval avalduse.

„See asi ei meeldinud mulle,” ütles Lääne Elule Läänemaa oravaorganisatsiooni juhataste liige, Nõva mees Peeter Kallas. „Kontor ei olnud väidetavalt rahul piirkonna arenguga,” meenutas Kallas. „Ma ei ütleks, et Tõnu just kuldpoiss on, aga pädevad need põhjendused küll ei olnud,” rääkis Kallas.

Teine asi, mis talle vastukarva käis, oli uue arendusjuhi võimaliku kandidaadina juhataste läbi käinud Olari

Nebokati nimi. „Selline asi minu väärtushinnangutega kokku ei sobi,” põrutas Kallas, viidates korduma kippuvale muustrile, mida on ta täheldanud ka eelmiste arendusjuhi vahetuse puhul seoses terendavate riigikogu valimistega.

„Kindlasti on ta noor ja tubli inimene – üldse ei kahtle. Ilmselt oli see neil tõsine plaan, aga kuna me sellele tähelepanu juhtisime ja heaks ei kiitnud, kadus tema nimi ja nüüd on järel tühi koht. Hästi nukker. Tõnu oleks ilma igasuguse kahtluseta olnud väga hea arendusjuht kuni järgmiste valimisteni.”

Viimaseid päevi oravapartei peakontoris askeldav Reimo Nebokat ütles, et juhataste koosolekul, kus Parbuse personaalküsimust arutati, teda polnud.

„Ma saan aru, et ühe kandidaadina Olari nimi sealt tõesti läbi käis, sest mu vend on erakonda aidanud valimiskampaania ettevalmistustes,” seletas Reimo Nebokat ja rõhutas, et tema ei ole oma venna kandidatuuri juhataste töstatanud. Märkuse, et säärane vangerdus näeks välja onupojapoliitika moodi, pareeris Nebokat soovitusel esitada see küsimus neile, kes tol koosolekul osalesid. „See on meeskonna otsustada, keda nad endale appi paluvad.”

Väite, et vend arendusjuhi kohal andnuks talle tulevastel kandideerimistel nii kohalikul tasandil kui ka riigikogu valimistel eelise, kas või näilise, lükkas Reimo Nebokat kategooriliselt ümber.

„Ei maksa sellist asja sealt ot-

sida. Kui keegi on seda nii näinud, pole midagi teha.”

Küsimusele, kas just tema võiks olla uus erakonna esinumber Haapsalus, kui linnapea Urmas Sukles peaks mineva valimiste oma nimekirjaga, eelistas Nebokat vastamata jätta: „Arutada leheveergudel isiklikke ambitsioone, ilma et oleks meeskonnas neil teemadel räägitud, ma õigeks ei pea.”

Jaauari lõpuni on ta veel Reformierakonna peasekretär. Mis edasi?

„No vaatame! Mõtteid on mitmeid. Kui tuleb aeg, siis ma need valikud ka teen.”

Saatuslik nimi

Värskelt Reformierakonna fraktsiooni aseesimeheks saanud Lauri Luik kinnitas, et jutuajamised Parbusega toimusid, ja Luigele jäi mulje, et

mingit solvumist polnud. „Personaalia küsimused on alati keerulised. Tõnu on väga pikalt olnud ja teinud väga head tööd, aga ta oli lihtsalt väsinud. Mina tahtsin inimest, kes teeks asja täie rauaga,” selgitas Luik.

Selle, et ühe võimaliku mantlipärijana oli juttu Olari Nebokatist, lükkas Luik esitsa kategooriliselt ümber. „Ei ole käidud Olari nime välja!” eitas ta ja pakkus, et ilmselt jäi kellelegi lihtsalt selline mulje. Vestluse kulgedes ja kaaserakondlaste ütlustega tutvunud, sõnastas Luik eituse ümber. „Ma ei ole teda kindlasti ametliku kandidaadina välja käinud ja tema kandidatuuri ei ole juhataste hääletatud.”

Luik rääkis, et Olari Nebokat on talle juba ammu silma jäänud kui tubli töötajaks. „Aga miks ma ei ole teinud talle ettepanekut arendusjuhiks saada, on just nimelt see, et asi ei paistaks hea välja. Täpselt see teema, millest me praegu räägime – nimi,” ütles Luik.

Kindlasti ei ole tema sõnul mõtet otsida loost mingit poliitvangerdust. „Minu eesmärk on minna oma meeskonnaga valimistele ja teha väga hea tulemus. Kindlasti oleks mul hea meel, kui Tõnu kandideeriks ka Reformierakonna nimekirjas.” Ja arendusjuht? „Mul lihtsalt ei ole aega olnud sellega tegeleda, aga teema on aktuaalne, sest valimised on tulemas.”

Tõnu Parbus kinnitas, et jätkab poliitikas, kuid ei avaldanud, kummas „võistkonnas”, kas erakonna või Suklese omas.

Urmas Sukles: intriigid mind ei huvita

Haapsalu linnapea Urmas Sukles kinnitas, et tema idee moodustada valimisteks oma nimekirja pole mitte kuidagi seotud tralliga arendusjuhi ametikoha ümber.

„Valimisnimekirja teemat oleme oma poliitilise sõpruskonnaga arutanud juba vähemalt pool aastat,” märkis Sukles.

Ka spekulatsioonid uue võimaliku esinumbri ümber jäävad tema poolt käsitlemata. „Ma ei tegele kuulujuttudega. Mingid kohalikud intriigid minu otsuseid mõjutanud ei ole.”

Reformierakonna esimees Hanno Pevkur ütles Lääne Elule, et tuleb veebruaris alguses Haapsallu Suklesega rääkima. „Loomulikult on meie esimene eelistus, et Urmas Sukles kandideerib Reformierakonna nimekirjas ja oleks ka meie linna-peakandidaat.”

Reimo Nebokat on talle juba kinnitanud, et panustab kohalikele valimistele. „Eks kohalik piirkond otsusta, millisel positsioonil keegi kandideerib ja kes on linnapea kandidaat. Kui Urmas Sukles on meie nimekirjas, on ikkagi tema linnapea kandidaat,” rõhutas Pevkur.

● JUHTKIRI

Sõda pähklite pärast

Reformierakonnas kobrutab juba mõnda aega. Aga oleme harjunud, et seal suures linnas, mitte meil.

Haapsalus ja kogu Läänemaal on Reformierakond juba aastaid olnud see kõige suurem ja tugevam, kõige paremini organiseerunud ja kindlalt, professionaalselt juhitud. Nagu varem pealinnaski. Tõsi, pärast seda, kui Keskerakonna siinses tegevuses hakkas ohjade järele haarama Jaanus Karilaid, on varem pigem klubilistest poliitihuvilistest saanud väga tugev organisatsioon ja reformikate kindel partner Haapsalu linna valitsemises. Muidugi ka konkurent – kohalikud valimised lähenevad.

Reformierakond on tuntud selle poolest, et neil on alati plaan, mõeldakse mitu käiku ette ja kui tegutsetakse, siis ikka nii, et mõne poliitmanöövriga endalt ise vaipa alt ära ei tõmbaks. Vähemalt viimase ajani oli see nõnda. Praegu on nii mõnelgi oraval enda võttest selg prügine.

Nagu selgub, on nagin pähklite pärast Läänemaale jõudnud ja käib võitlus, millise tähtsa orava meeskond saab endale arendusjuhi koha. Selle inimese võimuses on panustada rohkem „sinna, kuhu vaja”. Analoogne vangerdus tehti jõuga ka 2005. aastal, kui arendusjuhiks pandi Reimo Nebokat. Seda, et praegu ajalugu kordub, nagu öeldakse, on nentinud mitmed Läänemaa reformierakondlased. Ja see ei meeldi neile.

Miks me sellele kohalikule käärimisele nii palju auru kulutasime?

Lääne Elu leiab, et Läänemaa elanikel on õigus teada, kuidas poliitikat tehakse. Eriti just enne valimisi. Seepärast näitame pildikesi oravate köögipooldest, et inimesed teaksid, kuidas poliitsuppi keedetakse ja kes selle koostisosi valib ning kontrollib. Protss alles algab. Püsige lainel.

● TEISED LEHED

Ratas püüab vene häält

POSTIMEES. Sügisel toimuvale omavalitsuste valimistele andis säriseva hoo sisse peaminister ja Keskerakonna esimees Jüri Ratas, kes ütles Raadio Svobodas, et kõik 25 aastat Eestis elanud hallipassiomanikud peaksid saama Eesti kodakondsuse. Teistes võimuparteides on Ratase avaldus selget pahameelt tekitanud. Ratas mõonab, et see muudatus on praeguse valitsuse koosseisus võimatu. Miks kogu valitsust sellise avantüüriaga määrada?

Isamaa ja Res Publica liidu juht Margus Tsahkna oli resoluutne: „Nii kaua, kui Isamaa on valitsuses, sellist asja ei juhtu.” Sotsiaaldemokraadist siseminister Andres Anvelt nimetas Ratase avantüüri vastutustundetuks. „Mina nullkodakondsust kindlasti ei toeta,” ütles Anvelt.

Ratas mängis oma väljaütlemisega mahlase kondi otse opositsiooni hambusse. „Uued näod, sama jutt,” ütles Reformierakonna riigikogu fraktsiooni liige Kristen Michal. EKRE esimees Mart Helme hindas Ratase väljaütlemise puhtalt populistlikuks, millega soovis too venekeelset elanikkonda enda poole võita. „Ratas ei peaks määratlema end Savisaare moraalse pärijana, kes tahab Eestile peale suruda nullvariandi kodakondsuspoliitika,” ütles Vabaerakonna esimees Andres Herkel.

● LAUSELAEN

„Vahtramahl jookseb. Ilm ise on kena jaanipäevane.”

Ilmavaatlaja Ilmar Öövel. LE, 24. jaanuar 2017

Kuidas takistada naiste-vastast vägivalda?

Igal aastal tuleb spetsialistidel üle Eesti abistada tuhandeid inimesi, kes on langenud perevägivalda ohvriks.

Ohvrite abistamiseks on Eestis rajatud laiaulatuslik võrgustik, mille üks osa on viimastel kuudel suure tähelepanu alla sattunud naiste tugikeskused.

Vägivallavastase võitluse kolm peamist tegevussuunda on ennetus, ohvrite abistamine ja tegelemine vägivallatsejaga. Naistevastase vägivalla ennetamiseks on vaja lõhkuda ühiskonnas kehtivad soostereotüübid, mis juhivad naisi ja mehi võtma omaks teatud uskumusi sobivate rollide, ametite, välimuse, käitumistülide jm kohta. Samuti tuleb õpetada lapsi ja noori juba maast madalast lahendama probleeme sõnade, mitte vägivalla abil.

Kui naine on kogenud füüsilist, seksuaalset, vaimset või majanduslikku vägivalda, peab ta saama abi ja siin on keskne roll võrgustikutööl. Üks organisatsioon või asutus ei saa üksinda vägivallaohvri olusid muuta, vaja võib minna nii ohvriabi, kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja, lastekaitsja, tugikeskuse kui ka politseiniku panust.

Viimastel aastatel on riik tegelnud aktiivselt võrgustikutöö arendamisega maakondades, korraldatud on hulk koolitusi kohalike ekspertide aktiveerimiseks ja ühe laua taha toomiseks.

Praegu jätkub võrgustike arendamine projektis MARAC. Soomes ja Suurbritannias katsetatud meetod on väga vajalik raskete lähisuhtevägivalla juhtumite lahendamiseks ja uuesti ohvriks sattumise ennetamiseks. Kohalikud eksperdid arutavad ohvriabi töötaja eestvedamisel juhtumeid ja otsivad koos lahendusi, mis

LIINA KANTER
sotsiaal-
ministeeriumi
võrdsuspoliitika
osakonna juhataja

oleksid ohvrile ja tema lastele kõige mõistlikumad ja turvalised.

Eestis saabki enamik vägivalla ohvreid abi riiklikust ohvriabisüsteemist. Igal inimesel on võimalik saada nõustamist sellest hoolimata, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalmenetlus.

Abi pakuvad ka kohalikud omavalitsused – neil on kohustus pakkuda turvakodu ja esmast kriisinõustamist inimestele, kes vajavad turvalist keskkonda, nii naistele, meestele kui ka lastele.

Naistevastase vägivalla ohvritele on üks esimesi abivahendeid ööpäevaringne tugitelefoni 1492, mille töötajad pakuvad ohvritele emotsionaalset tuge, hindavad koos ohvriga turvariske ja aitavad neid maandada, informeerivad ohvreid nende õigustest, samuti edasistest abivõimalustest ja mitmesugustest teenustest. Tugitelefoni teenust korraldab sotsiaalkindlustusamet, kes on selleks lepingu sõlminud Eesti naiste varjupaikade liiduga.

Spetsiaalselt naistevastase vägivalla ohvritele on mõeldud ka naiste tugikeskused. Läänemaal ja Hiiumaal pakub tugikeskust Tallinna naiste kriisikodu koostöös Eluliiniga.

● **Kui naine on kogenud füüsilist, seksuaalset, vaimset või majanduslikku vägivalda, peab ta saama abi ja siin on keskne roll võrgustikutööl.**

Ohvriabi paberil ja päriselt

Levinud ja vettpidav on elutõde, et inimest hinnatakse tema tegude, mitte jutu järgi. Kui aga laiendada seda võrdlust inimeselt riigile ja riigi institutsioonidele?

On ju praegugi väga tore lugeda, kuidas peab sotsiaalministeerium oluliseks naistevastase vägivallaga tegelemist. On pidanud seda oluliseks juba viimased 3–4 aastat, millest andis tunnistust naiste varjupaikade rahastamise aluste ja töö kvaliteedinõuete väljatöötamine 2013. Peab oluliseks praegugi, 2017, vähemalt sõnutsi. Nüüd peab aga sellest vist märku andma varjupaikade rahastamise vähendamine tervelt 100 000 euro võrra, kvaliteedinõuetes suurte järeleandmistega tegemine ja varjupaigateenuse pakkujate vahetamine odavamate vastu.

Varjupaigaspektaakel kolmes vaatuses (loe: riigihange maakondades vastavate teenusepakkujate leidmiseks, konkreetselt Läänemaal eelmise aastaga võrreldes 58 protsenti väiksema rahalise piirmääraga) möödunud aasta lõpus päädis nõnda, et selle aasta 1. jaanuarist on lõpetanud oma tegevuse ja sulgenud varjupaikade ukseid seitse seni naistele keskendunud organisatsiooni, mis koondasid asjakohast pädevust ja pakkusid seni teenust üheksas maakonnas, sh Läänemaa naiste tugikeskus koos filiaaliga Hiiumaal. Nende asemel pakuvad naistele nüüd kaitset ja abi muud „tun-

AIDI VALLIK
kolumnist

tud ja tundmatud”, kes tegid piirmääradesse mahtuva pakkumuse.

Asi ei ole iseenesest selles, milline organisatsioon varjupaigateenust osutab. Asi on selles, millist abi ja tuge on asjaomasele tugikeskusele eraldatud raha eest võimalik ohvrile anda. Küsimus pole mitte tasuta voodikohas, vaid teenusepakkujate pädevuses ja koolituses, abi ulatuses ja kvaliteedis. Järeleandmised selles (nagu uute piirmäärade alla mahtumiseks tuli teha ja pakkumise kolmanda vooru võitjad tegidki) lasevad aga oma kibedaid vilju vägivallast räsitud naistel maitsta juba nüüd, uue korralduse kehtimise esimesel kuul.

Näiteks on puhkenud pahandus Lääne-Virumaal, kus keeldub uus teenusepakkuja üle võtmast kaheksa naise esindamist nende pooleliolevais kohtuasjades: elatise määramine lastele, kaasomandi jagamine, laste hooldusõigust puudutavad küsimused. Ministeerium leiab, et uute nõuete järgi ei peagi seda teema. Olen lugenud, et nii mõnigi uus teenusepakkuja on avalikult kinnitanud, et umbes üks tund juriidilist

Tugikeskusest saab vajadusel majutust, ohvri ja tema laste esmast kriisinõustamist, psühholoogilist nõustamist või psühhoteraapiat ja juriidilist nõustamist. Teenuste osutamise vajadust ja mahtu hindab tugikeskuse personal koostöös ohvriga.

Kõige tähtsam siht on ohvri iseseisev toimetulek ja selle saavutamiseks peavad tugikeskused tegema koostööd riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning asjaomaste juriidiliste isikutega.

Kolmas suund on tegelemine vägivallatsejaga. 2013. aastast on vägivalla toimepanek süüdlase pereliikme, temaga koos elava inimese või süüdlasest muul viisil perekondlikus sõltuvuses oleva isiku suhtes süütegu raskendav asjaolu.

Perevägivalda ohvri kaitseks on plaan viia senisest enam vägivallatsejat kodust ära. Tegelikult lubab seadus seda teha nüüdki, kuid võimalust ei kasutata kuigi palju. Kojuminekukeeldu võiks pikendada seniselt 12 tunnilt vähemalt 48 tunnile. Suurbritannia kogemuse põhjal võiks kodus viibimise või ajutist lähenemiskeeldu pikendada koguni 4–7 päevani.

Vägivalla ennetamisel ja tõkestamisel on väga tähtis iga inimese enda tegevus ja vastutus – vägivallava ba ühiskonna kujundamine on meie kõigi võimuses. Nii kaua, kui nähakse süüd hoopis perevägivalda ohvril ja seksuaalvägivalda õigustab ohvri „lühike seelik”, säilib ka vägivald ja ohvrite kartus abi küsida. Nii kaua, kui vägivallatsejat peetakse „muidu tubliks meheks”, keda kogukond korrale ei kutsu, ei muuda ta oma käitumist.

ja psühholoogilist nõustamist ohvri kohta peaks piisav olema.

Ometi näitavad nii maailmapraktika kui ka üle ilma tehtavad uuringud üheselt, et aastaid mutta trambitud naised pole esialgu pikka aega võimelised enda eest seisma ei psüühiliselt, juriidiliselt ega tihtilugu ka mitte majanduslikult. Ilma pikaajalise toe ja nõustamiseta pöördu üheksa naist kümnest tagasi oma vägivaldsesse suhtesse. Kuni surm nad lahutab – tihti peale sõna otseses mõttes, sest statistiliselt 47 protsenti (peaaegu poolte) naiste mõrvajuhtumite süüdlane on nende oma elukaaslane või abikaasa.

Üks asi on kokkuhoid otse ohvri pealt (puudulik nõustamine nii psühholoogiliselt kui ka juriidiliselt ja alaesindatus kohtuasjades), teine asi on aga koolitamata isikute lubamine nii tundlikku valdkonda nagu ohvriabi. See on sellepärast, et naistevastase vägivallaga on seotud lugematul arvul müüte, mida me teame ilmselt kõik, kuid mis tänapäevaste uurin-gute alusel ei vasta üldse tõele ja mis kahjustavad tegelikult veelgi oma levikuga lähisuhtevägivalla ohvrite positsiooni. Nii et ... ma kardan väga, et uus valitsus on meid nüüdse naisteabikorraldusega paisanud tagasi kuskile 2013. aasta eelsesse või veelgi varasemasse aega. Veelgi hullem, seis, kus on teenus paberil ja jutu järgi ju täiesti olemas, aga kas ka sisult ja päriselt?

● **Küsimus pole mitte tasuta voodikohas, vaid teenusepakkujate pädevuses ja koolituses, abi ulatuses ja kvaliteedis.**

Kergliiklustee seni plaanitud asukoha vastu on protestinud ka tee äärde jääva talu elanikud, kelle hinnangul kulgeks see majale liiga lähedalt ja võib rikkuda talu kaevu.

Keskkonnaamet lubaks Räägu–Rannaküla kergliiklustee ehitada ka läbi Silma looduskaitseala piiride, kuid tee asukoha muutumine võib kaasa tuua probleeme maaomanikega.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Lääne-Nigula vald on välja koolitanud hankes Räägu–Rannaküla kergliiklustee planeerimiseks paremale poole Keila–Haapsalu maanteed. Senise kava järgi pidi tee kulgema maanteest vasakul.

Linnamäelt Rannakülla kulgevast kergliiklusteest on juba valmis ehitatud esimene lõik, mis lõpeb Räägu hooldekodu juures. 2011. aastal kinnitatud plaani kohaselt jätkuks kergliiklustee Räägult Rannakülla vasakul pool maanteed, mis tähendaks, et jalakäijad ja jalgratturid peaksid maanteed ületama nii Räägul kui ka Rannakülas, et jätkata liikumist Rannakülast Haapsallu viival kergliiklusteel.

Maaomanikud on vastu

Liiklusohutuse seisukohalt oleks mõistlikum, kui tee kulgeks algusest lõpuni ühes maantee servas, kuid selline lahendus polnud

võimalik, sest paremal pool kulgev kergliiklustee läbiks ka Silma looduskaitseala ja sinna teed ehitada ei lubanud keskkonnaamet. Kergliiklustee seni plaanitud asukoha vastu on protestinud ka

tee äärde jääva Rannapõlde talu elanikud, kelle hinnangul kulgeks see majale liiga lähedalt ja võib rikkuda talu kaevu.

Detsembris küsis Lääne-Nigula vallavalitsus taas keskkonnaameti seisukohta ja sai vastuse, et mõningail tingimustel võib kergliiklustee ehitada ka Silma looduskaitsealale.

Keskkonnaameti Lääne regiooni looduskaitse juhtivspetsialisti Kadri Hänni sõnul oli keskkonnaamet varem tõepoolest vastu kergliiklustee kulgemisele paremal teepool, kuid on nüüd oma seisukohta muutnud. Ta ütles, et eelmisel aastal uuendati Silma looduskaitseala kaitse-eeskirja ja selle järgi saab kaaluda kaitsealale kergliiklustee rajamise lubamist, kui kaitseala kaitseväärtusi tegevusega ei kahjustata.

Kergliiklustee viimane paremale maantee serva võib aga kaasa tuua uusi probleeme, sest kui praegu planeeritud asuko-

hal mööduks see lähedalt ühest maanteeäärsest elamust, siis paremal teepool on selliseid maju neli.

„Paremal pool maanteed kulgev kergliiklustee oleks loogilisem, seal on aga elamud,” ütles maanteeameti Lääne regiooni ehitusosakonna projektijuht Urmas Robam.

Läheb kiireks

Kõige keerulisem on asi Rannakülas, kus suvemajana kasutatava Rannakõrtsu talumaja ja maantee vahele kergliiklustee ei mahu. Robami sõnul tuleks kergliiklustee laiuseks koos teepöörde arvestada kolm meetrit, sellele lisandub eraldusala kergliiklus- ja maantee vahel. Nii kulgeks kergliiklustee vaid paari meetri kaugusel elamust. Robam lisas, et keerukamaks muudab asja seegi, et maja asub tee väliskurvis.

Selleks, et sinna kergliiklustee teha, tuleks leida hoopis tei-

ne lahendus või nihutada maantee asukohta, mis oleks aga väga kallis ettevõtmine.

„Asja tuleb arutada ja maaomanikega läbi rääkida,” ütles Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus.

Räägu–Rannaküla kergliiklustee eskiisi koostamiseks välja kuulutatud väikehanke tähtaeg on sel reedel. Lõhmuse sõnul kulub eskiisi tegemiseks veel umbes kuu ja seejärel peaks algama läbirääkimised maaomanikega. „Aprilliks peaks ka maaomanikel pilt selge olema,” ütles Lõhmus.

Kergliiklustee asukoha otsustamiseks pole Lääne-Nigula vallal ülemäära palju aega, sest maanteeamet tahab juba sel aastal renoveerida Keila–Haapsalu maanteed üle Taebla jõe kulgevat Rannaküla silda ja et sellele kergliiklustee tarvis laiendus planeerida, on vaja teada, kummalt pool maanteed kergliiklustee kulge- ma hakkab.

Prokurör soovib Nõva vallavanema õigeksmõistmise vaidlustada

Prokurör Kõlli- ke Kask esitas appellatsiooniteate Nõva vallavanema Deiw Rahumäe (pildil) õigeksmõistmise peale. Tõenäoliselt arutatakse asja uuesti Tallinna ringkonnakohtus.

„Apellatsiooniteade tuleb esitada seitsme päeva jooksul ja seda on prokurör teinud,” ütles kohtu pressiesindaja Anneli Viilu. Apellatsioonikaebuse esitamise tähtaeg on 3. veebruaril.

Süüdistuse järgi kandis Rahumägi 2014. aastal oma ametiauto sõidupäevikuisse valeandmeid auto kasutamise ja läbitud vahe-

maade pikkuse kohta ning esitas need andmed vallavalitsuse raamatupidajale. Samuti võttis ta valla kütusekaardiga bensiini, millega tekitas vallale rohkem kui 800 eurot kahju.

Pärnu maakohus mõistis Rahumäe omastamises õigeks, võltsimise episoodis kriminaalmenetlus lõpetati väärteo tunnuste puudumise tõttu.

Kohus saatis materjalid maksu- ja tolliametile võimaliku väärteosüü uurimiseks.

Maksu- ja tolliameti pressiesindaja Mailin Aasmäe ütles, et materjalid ametisse veel jõudnud ei ole ja seepärast on vara juhtumit kommenteerida.

TARMO ÕUEMAA

Omniva kaotas läänlase postipaki ära

Noarootsi elanik Lembit Allikas kavatseb esitada Omniva vastu kahjunõude, sest talle Tallinnast saadetud postipakk läks kaduma. Kui pakk lõpuks üles leiti, oli pakis olnud fotoaparaat katki. Allika pakk oli teel kuus päeva, ilma järelepärimiseta ei oleks see üldse kohale jõudnud.

„Paki saatmine Tallinnast saja kilomeetri kaugusele on ületanud kõik normid ja tekitanud mulle tuntava kahju,” ütles Allikas Lääne Elule.

Jaanuari alguses ostis Lembit Allikas peegelkaamera. 5. jaanuaril pani aparadi müüja selle Tallinnas Lillekülas postkontoris posti. Paki teekonda saab jälgida Omniva koduleheküljelt. 8. jaanuaril oli pakk ikka veel sorteerimiskeskuses. Allikas pöördus Lääne Elu poole pärast seda, kui ei saanud Om-

nivasse saadetud järelepärimisele mingit vastust.

Pakk saabus kuus päeva hiljem, 11. jaanuaril. Kui Allikas kodus fotoaparaadi pakist välja võttis, selgus, et üks peegel oli pörutada saanud ja paigast oli pörutada saanud ja paigast oli pörutada saanud. Fotoaparaat maksis üle 160 euro. Endale poleks Allikas nii kallist aparati ostma hakanud, sest ta ei oskaks sellega midagi teha. Mees tunnistab, et on Omniva peale väga-väga vihane.

Allikas leiab, et talle on tekitatud nii rahalist kui ka moraalselt kahju, luhta läinud plaanidest rääkimata. Allikas ostis fotoaparaadi kingituseks Bostonis elavale tuttavale. Et aparatuur oli katki, jääb see mõistagi saatmata. Fotoaparaat maksis üle 160 euro. Endale poleks Allikas nii kallist aparati ostma hakanud, sest ta ei oskaks sellega midagi teha. Mees tunnistab, et on Omniva peale väga-väga vihane.

Omniva kommunikatsioonispetsialist Mattias Kaiv väitis Lääne Elule, et pakk seisis nii kaua, sest saadetisel ei olnud aadressi peal. Lääne Elu järelepärimise peale leiti pakk paari päevaga üles, võeti Allikaga ühendust, tehti kindlaks, kuhu tuleks pakk saata, ja saadetigi lõpuks Noarootsi. KAIE ILVES

● LÜHIDALT

Läänemaa muuseumide külastajate arv kasvas

Mullu kasvas kõigis sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid koosseisu kuuluvais muuseumides külastajate arv. Kokku oli külastajaid üle 72 000, tunamullusega võrreldes oli neid Haapsalu elanike arvu võrra rohkem.

Sihtasutuse juhataja Anton Pärna (pildil) sõnul oli 2016. aasta peamine märk kunstnik Ants Laikmaa 150. aastapäeva tähistamine kahel näitusega. „Kokku käis neil kahel näitusel ligi 10 000 inimest,” lisas Pärna.

Rahvusvahelise koostöö valdkonnas tõstab Pärna möödunud aasta tegemiste seast esile Ilon Wiklandi illustratsioonide näituse edu Saksamaal.

Väärilise punkti pani edukale aastale EASI piirkondade konkurentsivõime suurendamise meetme toetuse määramine Haapsalu piiskopilinnuse pealinnusesse rajatava keskaja muuseumi-tegevuskeskuse tarbeks. 2019. aastal, mil uuendatud piiskopilinnuse muuseum valmis saab, loodab muuseumide sihtasutus ületada 100 000 külastaja piiri.

Urmas Lauri

Ridala tuli Maakilva B-finaalis kolmandaks

Ridala vald tuli omavalitsuste mälumänguvõistluse Maakilva B-finaalis laupäeval kolmandaks ja lunastas pääsme A-finaali. Ridala võitis Lihulas peetud mängu 64 punktiga ja oli üle-eestilises arvestuses kolmas.

Lihula oli A-finaali koha kindlustanud eelvoorudes ja Haapsalu I võistkond pääses otse superfinaali. Hanila ja Haapsalu Kepimurda edasi ei pääsenud.

Tarmo Õuemaa

Haapsalu ja Sukles kandideerivad Eesti turismiauhinnale

Eesti turismifirmade liit valis välja tänavused parima turismiedendaja ja turismiobjekti nominendid. Nende seas on ka vastvalminud Eesti rahva muuseum, pikki aastaid väga häid turismiteenuseid pakuv Haapsalu linn ning Eestile EST-sõnaosal põhineva tasuta brändikampaania välja pakunud Peter Kentie ja Haapsalu linnapea Urmas Sukles.

Turismiobjektide kategoorias pakuvad Haapsalule konkurentsi Eesti rahva muuseum, Kadrioru kunstimuuseum, hotell Lydia ja Olustvere mõis.

Turismiedendaja 2016 auhinna kandideerivad kahemastiliselt purjelaeva Kajsamoor kapten Herkki Haldre, Eestile EST-sõnaosa brändikampaania teinud hollandlane Peter Kentie ja tulihingeline turismiedendaja Haapsalu linnapea Urmas Sukles.

„Aasta turismiedendaja peab tegelema otseselt turismialase ettevõtlusega, olema edukas uute projektide käivitamisel ning realiseerimisel ja mõjutama oma isikliku tegevusega Eestis või välismaal olulist turismi positiivset arengut Eestis,” ütles ETFLi peasekretär Mariann Lugus.

Aasta parima turismiobjekti ja -edendaja kuulutab ETFLi president välja iga-aastase turismimessi Tourest avamisel. Tänavu peetakse mess 10. veebruaril.

Tarmo Õuemaa

● RALLI

Läänlased kihutasid Vasalemma jäistel teedel

Möödunud laupäeval ilmataadi kiuste Vasalemmas peetud rahvasprindi etapile tuli 54 võistlejat.

Marko Kukuškinil saatis seekord halb õnn, tulemust ta kirja ei saanud ja peab auto mõne päevaga uuesti üles putitama, et järgmisest karikasarja etapist osa võtta.

2 × MARGUS KIRS

KALLE KRUUSMA
info@le.ee

Esialgu oli plaanitud jääne ja lumine etapp, nagu ta peaaegu oligi. Ilmataat valmistas korraldajaile vingerpussi, muutes raja viimase nädalaga eriti jäiseks, täpselt nagu WRC etapp Monte Carlos.

Läänlasi oli stardis 13, sest kuulus see sari ju ka Lääne regiooni meistrivõistluste arvestusse. Läänlastel oli õnne ja ka ebaõnne. Kõige kehvemini läks Läänemaa möödunud aasta parimal rahvasportlasel Marko Kukuškinil, kes on tuntud oma hea ja julge sõidustiili poolest, aga seekord läks tal esimeses vóorus libeda peal vastu külmunud valli rehvi puruks.

Ilmataat tegi rahvarallitajate elu seekord väga libedaks.

Teises vóorus samas kohas lõhkus Kukuškin oõtshoova ja rehvi. Kahjuks ta sellelt etapilt tulemust kirja ei saanud. Nüüd on vaja auto kähku korda teha, sest 4. vóobruaril on juba Otepääl uus Eesti autosportlilidu karikasarja etapp.

Klassis 2WD-s oli stardis ka Marti Tellas ja saavutas neljanda koha. Klassis 2WD-V oli stardis kaks läänlast. Siit tõi Läänemaa teise koha Rutmar Raidma ning neljanda koha sai teist võistlust esiveolisega sõitev Meelis Palmiste.

Järgmine klass, milles läänlased osalesid, oli J-16. Selles käis meie tüdruku Cärolyn Soidla ja hiidlase Andre Juhe vahel kolmanda koha peale heitlus, mille võitis Cärolyn Soidla viimase vóoru kahesekundilise paremusega.

V60+ klassis olid stardis ainult läänlased: vanad rivaalid Hillar Kruusma, Toomas Lemberg ja Väino Tõkke. Kohe esimeses vóorus tegi Hillar Kruusma suure eksemusega oma võistluse natuke keeruliseks, mis võinuks ka sõidu lõpetada. Võitnud ülejäänud vóorud, oli paremusjärjestus järgmine: Kruusma, Lemberg ja Tõkke.

Enne viimast vóoru oli kõigil võrdne arv punkte ja viimase vóoru tulemus määras paremusjärjestuse.

Klassis 2WD-sport ei olnud stardis peale Kalle Kruusma kahjuks kedagi. Kruusma proovib võimalikult palju trenni teha, et auto käppa saada. Järgmine ühine start Andres Kruusmaga peaks neil olema Otepääl, kuid enne seda loodetakse veel jääl harjutada.

Kõige osavõturohkem klass oli SU – startis 12 võistlejat –, sest võistlus oli SU karikaetapp. Kuna oli libe, olid esimese vóoru tulemused kõigile üllatavad.

Teises vóorus oli asfalt juba puhtam, sealt tulid ka aegade parandused ja lõpuks seis veidi muutus.

Meie poiste paremusjärjestus oli päeva lõpuks selline, et parima läänlasena oli Martin Jaanus viies, Egert Jakobi seitsmes, Andres Kruusma üheksas ja Bruno Jakobi 11.

Nüüd on aega natuke nokitseda ja 4. vóobruaril tuleb Otepääl 1+1 rahvasprint. See koosneb kahest kiiruskatses ja seega sõidetakse kuus katset, millest mõlema kaks paremat lähevad arvesse.

REKLAAM

TELIA ÄRIKLIENDIL ON ALATI SAFE

Ärireisil kaitseb sind reisikindlustus, nutiseadet turvab Telia SAFE.

SAMSUNG
Galaxy A3

☎ Samsung Galaxy A3

Kliendihind 329 €

Soodushind

279 €

4G

TELIA SAFE VIIRUSETÕRJE AITAB ETTEVÕTTEL KAITSTA KÕIKI NUTISEADMEID NING NENDES OLEVAID ANDMEID

Nutiseadmete populaarsuse pidev kasv ning nende kasutamine ka tööajade ajamisel on toonud kaasa suurenenud vajaduse kaitsta neis olevaid andmeid pahatahtlikesse kättesse sattumast. F-Secure'i tarkvaral põhinev Telia SAFE on rohkem kui vaid viirusetõrje, kaitstes peale arvuti ka kõiki sinu töös kasutatavaid mobiilseid nutiseadmeid viiruste, kadumise ja varguse eest.

Üha enam on levima hakanud salakavalad **krüptoviirused ehk lunavara** ning **petuskeemid**, mis võivad teha pöördumatut kahju sinu tööarvutis või nutiseadmes olevate andmetega. Ettevõtte jaoks vajalike andmete taastamine nõuab aga alati palju rohkem raha, kui nende õigeaegne kaitsmine. Telia SAFE leiab arvutist ja nutiseadmetest üles ka uusimad pahatahtlikud viirused ning teeb need kahjutuks.

Samuti kaitseb Telia SAFE sinu nutiseadmete sisu nende **varguse või kadumise korral**, sest seadmes olevaid andmeid saab kiirelt blokeerida või kustutada ka distantsilt. Teenus aitab nutiseadme kadumise alati leida hääletu või hääleka märguandega ning oma telefoni pääseda mugavalt haldama igast brauserist.

Alati ajakohane Telia SAFE pakub ka **turvalist internetiühendust**, kontrollides märkamatu võrguühendust mis tahes internetivõrgus olles.

Nii on sinu arvuti või nutiseade kaitstud ka näiteks töölahtetusel või ärireisil avalikus internetis olles.

Kaitse seadmeid nii tööl kui kodus

Ajades tööasu ja kodustes seadmetes, on tähtis, et andmed oleksid kaitstud ka nendes. Kui seadmeid kasutavad ka väiksemad pereliikmed, saad hõlpsasti piirata nende internetis oleku aega, kontrollida selle kasutust, kaitsta seadme sisu ning blokeerida vägivaldset sisu.

Ühe Telia SAFE'i litsentsi hind on alates **1,54 €/kuus** KM-ta, kuid mida rohkem seadmeid, seda soodsam kuutasu ühe seadme kohta kujuneb. Vaata lähemalt www.telia.ee/ari/samsung.

 Telia

● KIRJANIKUD RAAMATUKOGUS

Birk Rohelend avab kevadiste kohtumiste sarja

Haapsalu raamatukogu alustab sarja „Kirjanduslik kevad”, kus on Läänemaa lugejal võimalik kord kuus kohtuda tuntud kirjanikuga.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Haapsalu raamatukogu alustab sarja „Kirjanduslik kevad”, kus on Läänemaa lugejal võimalik kord kuus kohtuda tuntud kirjanikuga. Otsa teeb sel reedel kell 17.30 raamatukogu lugemissaalis lahti kirjanik ja stsenaarist Birk Rohelend.

Läänemaa keskraamatukogu peaspetsialist lugejakoolituse alal Liina Valdre ütles, et üritustesari annab Läänemaa kirjandushuvilistele võimaluse vähemalt kord kuus kokku saada, kohtuda huvitavate kirjanikega ja osaleda vestlusringides. Valdre lisas, et peaaegu kõik kirjanikud, keda on kevadel Haapsallu oodata, on viimasel ajal avaldanud mõne uue teose või on

Kirjanik
Birk Rohelennul
ilmus mullu kaks
romaan. ERAKOGU

neid nomineeritud mõnele olulisele kirjandusauhinnale.

Esimesena tuleb Läänemaa lugejate ette kirjanik ja stsenaarist Birk Rohelend, kelle sulest on ilmunud teoseid nii noortele kui ka täiskasvanutele. Eelmisel aastal nägi tal ilmapalgust tervelt kaks teost: psühholoogilised romaanid „Mull” ja „Sa pead suudlema Silvat”.

Rohelend on raamatute kirjutamise kõrval ka stsenaarist,

kes on kirjutanud stsenaariumeid tuntud telesarjadele „Padjaklubi”, „Nurjatud tüdrukud” ja „Restart”, samuti filmi „Vasaku jala reede” kaasstsenaarist.

3. veebruaril kohtub huvilistega luuletaja, kirjanik ja tõlkija Mathura (Margus Lattik). Ta tutvustab oma värsket raamatut „Jääminek”, mis sai inspiratsiooni just Läänemaalt – Kasari jõe luhast ja tühjenenud küladest. Meeleolu loob õhtul laulja Kadi Uiho.

Valentininädalal, 16. veebruaril tuleb külla tuntud luuletaja Doris Kareva, kes nomineeriti möödunud aastal Nobeli kirjandusauhinnale. Ta loeb oma luulet ja vestleb kuulajatega oma loominguteekonnast.

Märtsi lõpu poole, 22. märtsil paneb sarjale punkti Olavi Ruitlane, kes on silma paistnud mitme bestselleriks kujunenud raamatuga nii proosa kui ka luule valdkonnas.

Ülemöödunud aastal ilmunud „Vee peal” oli kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastauhinna nominent ning selle raamatu põhjal on kavas ka vändata film.

Ruitlase raamatud „Naine” ning „Kroonu” on olnud lugejate seas väga populaarsed.

Kui sarja vastu huvilisi jagub, püüab raamatukogu Valdre sõnul jätkata kirjanike kohtumisi ka järgmistel kuudel.

Läänlased tutvustasid end Põhjamaade suurimal turismimessil

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Põhjamaade suurimal turismimessil „Matka 2017” Helsingis oli Läänemaa Turism küll väljas, kuid osa Eesti ühisstendist.

„Eelmisel aastal oli meil veel väike omaette boks, aga sel aastal olime EASi Eesti üldalal oma lauakesega. See on odavam ja katsetasime, kuidas niiviisi hakama saab,” ütles Läänemaa Turismi juhataja Annika Mändla.

Mändla hinnangul sai hakka küll. „Üldiselt teab soomlane Eestit ja seda, mida ta siit otsib. Seepärast leiti meid üles. Tuldi Eesti alale ja otsiti siin Läänemaa välja,” rääkis ta.

Inimesi käib boksist läbi siiski vähem kui varasemal aastail. „Saime seekord teenindada üht inimest korraga,” ütles Annika Mändla.

Andra Välja ja Annika Mändla turismimessil „Matka”. ERAKOGU

Kaks Läänemaa Turismi töötajat – Mändla ja turismikonsultant Andra Välja – jagasid maakonna üldinfot ning materjale 2017. aasta sündmuste kohta, samuti tutvustasid siniseid majutusvõimalusi, spaasid, sadamaid ja põnevaid tegevusi. „Tutvustasime ka sel aastal esimest korda peetavat Tšaikovski festivali,” ütles Mändla.

Ruumipuuduse tõttu oli nädalavahetusel peetud messil kaasa vähem Läänemaa ettevõtete voldikuid.

Soomlased tundsid huvi kõige rohkem siinsete spaade, ürituste ja ka sadamate vastu. „Purjetajaid oli messiliste seas palju,” ütles Annika Mändla.

Eesti spaaliiduga olid messil eraldi Fra Mare Thalasso Spa ja spaahotell Laine.

Messil käib igal aastal nelja päeva jooksul ligi 70 000 inimest.

Loomaarsti märkmed

83. osa

ANN MARI
ANUPÕLD
Piirsalu
loomaarst

Tormiline jaanuar

Kuigi aasta alguses on alati võrdlemisi kiire, on tänavune aasta mind erakordse hoo ja värvikirevusega üllatanud. Patsiente on olnud palju, nii keerulisi kui ka lihtsaid juhtumeid, karvaseid ja sulelisi, väikesi ja suuri. Olen tööd teinud õues ja kliinikus, laua all ja laua peal, laudas, karjamaal, lumehanges, porilombis, nii valgus kui ka pimedas. (Ma pole siiaaani suutnud leida mõnd tõesti mugavat, head ja vastupidavat pealampi. Katsetused siiski jätkuvad.) Kuigi aasta sees mind säärane asjade kõik sugu ei üllataks, siis paari jaanuarinädala kohta on seda uhkesti.

Üks vingemaid patsiente oli kahtlemata suur ja süsimust Brahma kana, kes tuli mulle oma paistes jalaliigest näitama. Esimesel visiidil oli ta laual veel üsna vagusi. Suutmata oma haigele jalale toetada, oli tal tasakaalu hoida raske, rääkimata siis suuremaist õhulendudest. Tema uurimiseks ja ravimiseks pani omanik kana lihtsalt pikali. Nii nagu ta pandi, nii ta ka jäi. Tõeline hüpnosis, ja mina sain rahulikult tema kalla toimetada. Mõelda vaid, kui selline asi õnnestuks ka kasidega või mõne 50kilose lõriseva Tiibeti mastifiga.

Teisel korral oli proua kana juba ilmselgelt erksam. Tähtsa pilguga seisis ta keset vastuvõturuumi lauda ja ajas siis korraga tsahh! tiivad laiali. Iga merikotkas oleks sel hetkel tundunud tema kõrval varblane. Kanast lendu tõusnud udusulgi leidsin kliiniku kappide alt veel mitu nädalat hiljemgi.

Kuigi meie ilmastik pole justkui enam üldse nii väga põhjamaaine ega karge, suudavad mõned lihaseid igal aastal ja ka lambad just otsustaval hetkel oma vasikad või talled presida ilmapalgele kõige suuremate miinuskraadidega. Paraku jooksevad paljudes lehmakarjades aasta ringi pullid kaasa ja nii on täiesti arusaamatu, kes mis hetkel poolduma hakkab. Närvikavale tunduvalt säästlikum ja aretuse koha pealt mõistlikum oleks pulle hoolega valida ja nende paaritusaeg karjas täpselt kindlaks määrata. Täpsest planeerimisest hoolimata juhtub muidugi aeg-ajalt ka „õnnetusi” ja see on täiesti arusaadav. Kui aga loomaomanikul puudub vasikate soojendamiseks vajalik laut või ulualune, on ka loomaarstil keeruline asja maagiliselt lahendada. Nii juhtub, et mind kutsutakse teinekord vasikate juurde, kel on juba saba ja kõrvad külmunud ning kehatemperatuur alla kriitilise miinimumi. Hetk, mil pole parima tahtmise korral enam võimalik aidata.

Teinekord aga läheb hoopis vastupidi. Nii kutsuti mind hiljuti õhtul üht vasikat vaatama, kes olevat loid ja kehva söömaga. Jalutasime siis pimedas mööda jäätunud karjamaad selle ühe kindla võsa juurde, kus vasikas end väidetavalt peita tavatseb. Kohapeale jõudes avastas taluniku aga mõningase rõõmuga, et ennea, vasikat ei olegi enam! Järelikult tunneb loomake end juba tunduvalt paremini ja on iseseisvalt söögitsingule lahkunud.

Talvisel ajal on juba tavaks saanud, et minu kodu valutab delegatsioon Luksemburgi kodanikke. Ka sel aastal ei pääsenud ma neist. Tavalistes kodudes on külaliste saabudes üldiselt ikka laud kaetud, kõik ettevalmistused õigel ajal tehtud ja pererahvas lahkelt ootamas. Mis aga juhtub, kui pererahvast on ainult üks ja seegi on ootamatute tööde küüsis visklev loomaarst, kelle nõrkuseks on põnevad väljakutsed ja suutmatus „ei” öelda? Juhub see, mis juhtuma peab. Valmistub rohkem külaline kui võõrustaja. Eks ikka selleks, et tuleb huvitav, kui mitte väga klassikaline vaheaeg. Aga kui arvestada, et igasugused aktiiv- ja ekstreempuhkused on hullupööra moekad asjad, peaksid nad mulle tänulikudki olema.

Õnneks olid sel korral külas viis endist klassikaaslast, kellele on ammugi selge, et ega see nende Eesti sõbrants teegi kunagi asju nii, nagu nad seda teistelt inimestelt ootaksid. Lennujaamas vastas olek? Ei. Aga kuna nad väikesi saabusid, oli rendiauto täiesti õigustatud valik. Jõudsin neile vähemasti aadressi saata, kuhu nad tulema pidid, ja ka võti ootas mati all. Valgustatud ja soe ootav külaliskodu? Muidugi mitte. Mina olin Riias väga põneval veterinaarsel konverentsil ja jõudsin koju alles mitu tundi pärast külastusi. Peeglile olin jätnud juhised loomade söötmiseks ja ahjukütmiseks ning külmkappi olin jõudnud mingil hetkel toota suure potitäie seljankat.

Plaanilised ekskursioonid kultuursetesse paikadesse? Nii nagu jumal juhatab ja töö lubas. Rabaretkele ja hobustega sõitma jõudsin ma küll. Haapsalut saatsin ma nad omal käel avastama ja Tallinnas liikudes pidasin pika telefonikonverentsi. Vaba käega torkasin külalistele kätte linna tutvustava ingliskeelse raamatu ja lonksin väikesest vahemaaga nende sabas. Reisi lõppedes olid kõik segadustest hoolimata väsinud, kuid rõõmsameelsed, ja karta võib, et järgmisel aastal kohtan ma neid siin taas.

Reisikiri. Viva l’Italia!

41. osa

JÄRJELUT

OLEV REMSU

Piigade ilme tõmbub pilve. Milliseid teisi võimalusi oleks?” „Loomulikult,” vastab pildistaja taas kõigi eest. Riputan järgmises hotellis selle foto Facebooki, saan 62 like’i. Tähendab, ma riputan Palgeraamatusse, saan 62 meeldimist. See on minu rekord. Turundus toimib...

*** Tornipilet maksab 18 eurot, ent üleväl haarab loojuva päikese hurmav ilu. Tartu-suurune linn oma uhkete paleede, kirikute ning käänulise jõega on nagu peo peal. Lõunalaiuskraadidel läheb kähku pimedaks. Näen hämar-dumist otsekui filmis. Alul hahk-jas vine, siis vidune pimedik ja ongi öö, linnatänavad joonistu-vad välja tulejoontena.

*** Öhtul oled rampväsinud, ei viitsi hambaidki pesta. Hommikul küürid enesetüssamiseks kahe-kordselt. Ehk õnnestub kaariest petta?

*** Hommikukohv arkaadialuses pi-sikohvikus on püha toiming. Me-

hed loevad ajalehti, naistel on vahetada tähtsamaid uudiseid. Ilmuda kell seitse kohvikusse lipsustatult ja näokas ülikonnas! Seda juhtub ainult Itaalias. Ja kin-gad, millised elegantseid kingad on meestel jalas! Usun, et nende abil saaks habet ajada. Tõstad kinga peeg-li asemel endale näo ette ning muudkui suristad. Habe ongi meestel aetud. Olen vist ainuke võõras, hu-vireisijail on ju komme magada poole päevani. Mind tervitatakse lahkelt, külalise saadab jumal. Näitan ette toavõtme, baari-daamile saab kõik selgeks. Ta pa-neb mu pisikesse ja kõrgesse lau-da istuma, toolgi on nii kõrge, et jalad ei ulatu põrandale. Ehk on see kavalus mõeldud selleks, et inimene ei jääks lii-ga kauaks jokitama, lauda kin-ni hoidma? Mina aga küsin wifi parooli ning kraamin tahvelarvuti la-gedale. Palun, palun! Kui mul ette-nähtud hommikuports söödud saab, tuuakse juurde terve pitsa. Üks ilus sõna on inglise ja itaalia keeles ühine *gratis*. Pitsa

eest ei taheta isegi võileivahin-da, see antakse kingituseks ju-malamuidu. Köht ongi tühi. Väljas kahutab, öökülm on kaanetanud loigud Garibaldi ausamba ümber. Näen läbi akna, kuidas vak-sakõrguste tikk-kontsadega gla-muurne, hõbehallis kerges kasu-kaas daam tuleb autorooli tagant. Kas tal on oma FIAT ümber seatud käsitsijuhtimisele? Nen-de jalatsitega on küll võimatu rooli taga olla. Mõistan, miks kulutavad suu-red telejaamad tunde ja nädalaid Tour de France’i ja Giro d’Italia näitamiseks. Kogu hommikune linn on jalgratastel. Laiadel rehvidel sõt-kuvad igapäevarõivastuses ini-mesed, kitsastel kirevais spordi-kostüümides ratturid.

• Näen läbi akna, kuidas vaksakõrguste tikk-kontsa-dega glamuurne, hõbehal-lis kerges kasukas daam tuleb autorooli tagant.

*** Kui teeks ühe lohvka päeva, ei läheks mitte ühtegi lossi ega kirikusse, ei vaataks ainukest-ki näitust? Ole vaba, ära sunni endale peale kultuurikohustusi! *** Jalutan Arno jõe ääres, teen na-gu slaalomit. Pööran üle ühe sil-la vasakule kaldale, üle järgmi-se paremale tagasi, nii mitu kor-da, kuni linnal sildu jätkub. Ta-gasi tulen samamoodi. Kui üle-valt, jumalaperspektiivist vaada-ta, peaks mu teekond olema mit-me kaheksa kujuline, mis on ot-sapidi üksteises kinni. Küli-li ka-heksa kujuline. See märk tähis-tab ju lõpmatust ning peaks tae-vaيسانdale eriti sobima. Jõge palistavad lossid ja kiri-kud. Prestiizhooned on ehitat-tud jõekallastele, nõnda tõuseb nende ilu ja väarikus paremini esile. Ühtlasi väaristavad nad jõ-ge. Tartus on pärast sõda pan-dud Emajõgi voolama kahe hei-namaa vahel. Ilm on tuuletu, jõepind tüüne, taevas, lossid, paleed ja kirikud peegelduvad jõepinnal. Tõusev päike maalib taeva ja jõe lõhe-

roosaks. Teen vahest reisi kauni-mad fotod. Usun, et neid võiks 180 kraadi keerata, vaataja ehk ei taipakski, et pilt on pea pea-le pööratud. Kodutu silla all. Sellise varus-tusega võiks lumehangeski maga-da, minna lõunanaba vallutama! Aga ikkagi on ohtlik. Arno jõ-gi on kuulus oma suurte ülejuu-tuste poolest, mees võinuks ehk päästerõngasse pugeda, siis kon-did vintsuli visata. Öhtul pooleli jäänud raamat on tal lahtiselt kõrval, samuti si-garetid ja veinipudel. Kuidas ta seda luges? Tasku-lambi valgel? Mida ta üldse loeb? Kui vaataks kaant? Ma saan aru, et see pole ilus. Teised ei tohi, ent kirjanikule on lubatud, kirjanik peab sellest kirjutama. Kergitan kaant. Ei ole odav seksiraamat, hoopis Giovanni Boccaccio „Decameron”. Selle raamatu vastilmunud eestikeelne tõlge liikus meie klassis käest kätte, kodus tuli seda vanemate eest peita. Kui ma õigesti mäletan, sün-dis Boccaccio kuskil siin kandis, Toscanas. Nii et kodutu loeb ko-dukandimeest. Järgneb

KARIN TEDER

RISTSÕNA

	toaili	avameri	nelinurk	100 kg	...-TASS	sina	ingi k.	suur vaat	lõkerdav
	kelvin	amper	teie omapead	mailsetaim	leek, tulelõom ehk	pealinn Euroopas	ingl k. antideal suudlus nukleinhape esimene	poos põhi	kaunviljad
kergemeel-ne naine kõrgemas seltskonnas									
algust tegema									
1. täht									
lõige									
küündime									
peilimängu-termin									
tähtsasti									
argoon									
nanomeeter									
Inglise pikkusühik									
omai jõul									
valitseja käskjalg									
Eesti Vabariik									
nul									
väärisikivi									
ei (ingl)									
päev enne									
tänav									
n.nimi									
ronk									
õhin, innukus									

SUDOKU

1	3						9	8
	6		1		2		4	
		7				1		
			8	6	5			
	5						6	
			7	2	4			
		8				5		
	7		2		6		3	
3	1						8	2

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. Jaanuarikuu eripakkumine – selja-hooldus isesoojeneva mudaga 50 €. Näomassaaž ja mask 30 €. Mani-küüri ja pediküüri komplekshooldus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja sauna-keskus avatud iga päev kl 6–9 ja 13–22. Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22. Täpsem teave ja bro-neerimine tel 472 4400 või info@laine.ee.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 28. jaan kl 20.30 mängib ansam-bel Coco. Tel 472 4605, 503 7289. www.framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. 27. jaan kl 20 tantsuõhtu, mängib Rain Poolen.

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 26. jaan kl 19 film „xXx: Käima tõm-matud”, 3D, pilet 4,50 € + prillid 1 €. 27. jaan kl 17.30; 29. jaan kl 14; 31. jaan ja 2. veebr kl 17.30 animafilm „Baleriin”, pilet 3 €. 27. jaan kl 19.30; 29. jaan kl 16; 31. jaan kl 19.30; 1. veebr kl 19 film „Õõloomad”, pilet 4 €.

• KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 28. jaanuaril kell 12 „Meie kodu lu-gu”. Kalju Kurepalu raamatu „Kul-lamaa kogumik – 2” esitlus. Kodu-kandi laule ja pillilugusid mängivad rahvamuusik Enrik Visla ja tema õpilased. Üritus kõigile tasuta.

• KOHTUMINE

Läänemaa keskraamatukogu lu-gemissaalis reedel, 27. jaanuaril kell 17.30 kohtub lugejatega tuntud kirjanik ja stsenaarist Birk Rohelend.

• SOTSIAALMAJAS

Haapsalu sotsiaal-maja apelsini-toas 27. jaanuaril kell 12 Wris Rei-sibüroo esindajad räägivad reisimi-sest tänapäeva maailmas, kuidas valida sihtkohti. Eesti spaade tut-

vustus. Kaasa reisiteemalised kü-simused!

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P sule-tud. Igal laupäeval kell 11 on laste-raamatukogus jutuhommik. Raama-tulaenutuspunkt sotsiaal-majas (Kas-tani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• NÄITUSED

Spaahotelli Laine fuajee gale-rii (Sadama 9/11): Taimi Ungersoni pastellmaalid „Peegeldused”.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): raamatunäitus „Lutsuga keva-desse – Oskar Luts 130”. Ridala põhi-kooli kunstistuudio pildinäitus „Puu lu-gu”. Ridala keraamikaringi laste tööd „Linnud”. Poola illustraatori Marianna Oklejaki illustratsioonide näitus „Imed kääride ja paberiga”.

Haapsalu kunstikooli galerii (Jaani 2): avatud T–R 14–18 ja L 12–16. Õpilastööde näitus. Ta-suta.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3): Karl-Christoph Rebase näitus „Destroy to create”. Näitus on ava-tud 29. jaanuarini.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees fotoklubi foto-näitus „Naine meie keskel”. Kojulae-nutuse vahelael fotonäitus „Haapsalu muutumine 40 aasta jooksul”. Lugemissaali seintel Helen Lemberi fotonäitus „Tehnokraatlik ühiskond ja pärisolemine”. Toivo Tominga näitus „Käbikandjad – Co-nijerae”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis Eveline von Maydelli maailm.

• MUUSEUMID

Iloni lmedemaa teemakeskus (Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooyal avatud etteellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

TEATED

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu pitsikeskus (Karja 25): T–R 11–16 ja L 11–15.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskoplinnuse muu-seum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

TEATED

Rändurite klubi kohtumine

Rändurite klubis (Nurme bistroo, Nur-me 1, http://nurmebistroo.ee/) 27. jaa-nuaril kell 19.30 külas ajakirjanik ja rei-sijuht Juune Holvandus. Räägime Lähis-Idast ja Egiptusest. Tere tulemast!

Veekatkestused

Haapsalu Veevärk AS teatab, et vee-torustike remondi tõttu on veekatkes-tused: • neljapäeval, 26. jaanuaril kell 8.30–17 Tallinna mnt (lõigul Tennise tn – Uuemõisa mõis).

Palume võimalike ebameeldivuste pä-rast vabandust.

Haapsalu Veevärk AS

Toidupank kogub toitu puudust kannatavate perede toetuseks Läänemaal. Igal nädalal toetame umbes 60 Läänemaa peret toidupakiga. Aitame koos! Haapsalu Toidupank, Jalaka 1a, Haapsalu. Tel 5551 0135. Terje

Haapsalu muusikakooli vanad klaverid ootavad häid inimesi ja ettevõtteid, kes toetaksid nende renoveerimist. 2013. aasta sügisel loodi koostöös Haapsalu kontserdiühinguga

HAAPSALU MUUSIKAKOOLI KLAVERIFOND.

Fondi tarbeks palume raha annetada MTÜ Haapsalu Kontserdiühingu kontole EE141010220046274013.

Kindlasti tuleb makse tegemisel lisada selgituseks „Haapsalu muusikakooli klaverifond”.

MÜÜK

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 5078754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

30–70 cm toores lehtpuu, hind al 30 €, metsakuiv okaspuu al 35 €, tarne al 10 rm, transport hinnas. 3meetrine küttepuid, tarne al 30 tm. Tel 502 4895.

Müüa 3 m küttepuid (hall lepp, kask, saar) koos kohaleveoga. Hind kokkuleppel. Samas müüa saetud-lõhutud küttepuid mitmes pikkuses (hind al 27 €/rm). Kohalevedu. Tel 505 3786.

Otse tootjalt. Pakitud küttematerjal: puidubrikett al 133 €, turbabrikett, pellet ja klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Puidubrikett 960 kg alus 149 €. Puidugraanul 990 kg alus 185 €. Rohkem infot kodulehel balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinna sees kojuvedu Läänemaal.

Olevi Puukool müüb 28. jaanuaril Haapsalu turul hapukapsast, kvaliteetset toidukartulit ja teisi köögivilju. Tel 5681 7035. Ütle naabrile ka!

OST

Taebla Vanametallis aasta alguse kampaania puhul romusõiduki hind al. 95 €/t. Auto arvelt maha võtmine kohapeal. Vedu kokkuleppel. Info tel 5684 4145 või 5620 0240. www.taeblaauto.ee.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

AUTOD

Müüa 4 VW velgedel rehvi, mõõt 185/65/14. Hind 100 €. Tel 5341 2912.

KINNISVARA

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

KINNISVARA VAHENDUSKESKUS

Kinnisvara müük, ost, üür E–R Posti 41a, Haapsalu, tel 503 5934. Katrin Annus www.kvkeskus.ee

SOOVIN ÜÜRIDA

Õnne otsingul! Juhtus nii, et peame oma kalliks saanud korterist vabane-ma (müügi tõttu). Ehk on sul või si-nu tuttavale meile uut kodu paku-da? Me ei nõua palju • 3 tuba • sooja vett • kööki, kus vaaritada • puhtaid seinu/põrandaid • ja rõdu oleks mui-dugi boonuseks. Omalt poolt pakuk-sime korda, hoolt ja armastust uude koju. Praegu on meid kokku 3, keva-del on oodata perelisa. Korteriit soo-vime üürida pikemaks ajaks Haap-salus või Uuemõisas, otse omanikult. Tel 5667 1442. Merlin

TEENUS

KORSTNAPÜHKIJA PLATS PUHTAKS OÜ

+372 51 59 399 www.platspuhtaks.ee

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kae-ve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Telerite ja elektroonika remondi-töökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Läänemaa Jäätmejaam viib Teie majast, korterist soodsatel tingi-mustel ära olme- ja ehitusjätmed, mööblit, elektroonika, metalli jms. Äravedu konteineritega 10–30 m³. E–R 9–17. Tel 5668 1436.

Autorent Haapsalus al 24 € ööpäev. Järeldaru ja autoveotreileri rent. Tel 554 2380, info@pulsar24.eu.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse tore-daks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päe-va nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Teostame korterite ja eramajade kõiki sisetöid, sealhulgas väiksemaid remonditöid. Küsi julgelt lisainfot tel 5632 7955.

Viin ära teie majast, korterist ja keld-rist kodumasinaid, vana mööblit, me-talli, ehitusprahit jms. Lammutustööd. Veoteenused. Tel 5802 9660.

Üldehitus- ja remonditööd. Korralikud ja head ehitajad teostavad majade ja korterite remonti. Elekter, plaatimine, viimistlus, tapeetimine, pottsepa- ja kõik teised ehitusvald-konda kuuluvad tööd. Oma tööriis-tad ja sõiduvahend. Töö kiire ja korralik. Tel 5673 0846.

Telli toit ja poekaubad koju või kon-torisse lihtsa vaevaga! Infot ja tellida saab helistades +372 5621 0060 või hpstoidukuller@gmail.com.

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrus-majade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Trepid ja treppide valmistamine. Töö kiire ja kvaliteetne, tasuta konsultat-sioon. <https://www.facebook.com/Trepiabi/> Infotel 5560 1008. Risto

AHJUEHITUS OÜ

Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspertiis, hinnangud, lõõruuringud korstnaaameraga, www.pottsepp.com Tel **5660 5869**.

TÖÖPAKKUMINE

Ootame hinnapakumisi korrusmaja drenaaži- ja sajuveesüsteemi ning hüdroisolatsiooni- ja soklisoojusta-mise töödeks. Maja asub Ridala val-las Panga külas. Infotel 5345 0157.

OÜ Helm võtab tööle ehitustöölisi ja abitöölisi ehitusele. Tel 5666 0149, info@helm.ee.

K.U.Oru Auto OÜ võtab tööle kaks rahvusvaheliste vedude autojuhti (poolhaagised, autod). Tööpiirkond Baltikum ja Soome, Rootsi. Kasuks tuleb ADR tunnistuse olemasolu. Tel +372 5662 6455, auto@oruauto.ee, www.oruauto.ee.

Narma Uuemõisa (Haapsalu) vabriku meeskonnas leiab töö **seadmete mehaanik**.

- Töö sisuks on vaibakudumissead-mete häälestus ja korrashoid.
- Väljaõpe ettevõttes kohapeal, va-rasem mehaanikaalane töökoge-mus on oluline.

Narma pakub

- toetavat meeskonda.
- tööpanusele vastavat töötasu.

Kandideeri julgelt!

Saada oma CV või küsimused e-aadressil andres@narma.ee. Lisainfo telefonil 509 6181.

Haapsalu Linna Spordibaasid OÜ otsib veekeskusesse puhastustee-nindajat. Töö vahetustega, tööaeg kell 22–03. CV saata haapsalu@spordibaasid.ee või tuua Lihula mnt 10, Haapsalu.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel **511 0415** ja **517 9866**.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

TEATED

Detailplaneeringu menetluse lõpetamine

Haapsalu Linnavalitsus lõpetas 25.01.2017 istungil korraldusega nr 52 Pargi tn 15 kinnistu detailplaneer-ingu menetluse. Korraldusega tunnistati kehtetuks Haapsalu Linnavalitsuse 07.06.2007 korraldus nr 443 „Detailplaneeringu algatamine (Pargi tn 15, Haapsalu)“.

HAAPSALU 1279 AINIO DOOR

Avaldame kaastunnet Tuulikele, Janarile ja Johannale **ÜLDO SUURDAMI** surma puhul. Katrin ja Heiko lastega

Iga lahkumine on raske, iga teeleaatmine kurb... Avaldame kaastunnet Tiia Lõhmusele **ema** surma puhul. Linetantsurühm „Red Hot Risti“

Mälestame kauaaegset naabrit **ESTER RABA** ning avaldame kaastunnet lastele peredega. Ilma, Arvi, Ingrid, Eve, Merle, Hando ja Ann

Meie südames sa ikka elad, jääd mõttes meie keskele... Lahkus meie armas abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema **SALME SINILO** 29.4.1937–23.1.2017. Omaksed

Teatame kurbusega, et lahkus meie armas ema, vanaema ja vanavanaema **ESTER RABA** 5.9.1929–23.1.2017. Leinavad lapsed peredega Ärasaatmine laupäeval, 28. jaanuaril kell 11 Taebla gümnaasiumis.

Avaldame kaastunnet Üllarile ema ja Erkole vanaema **ESTER RABA** surma puhul. Sirli ja Andres perega

Avaldame siirast kaastunnet Üllar ja Reigo Rabale kalli **ema ja vanaema** surma puhul. Cipax Eesti ASi kollektiiv

Elu on kui tundmatu tee, tial ei tea, millal lõpeb see. Südamlik kaastunne Veronica Buschmanile armsa ema **VIIVI RAUA** kaotuse puhul. Noarootsi vallavalikogude ja vallavalitsus

Mälestame tänutundega oma hoolivat ja abivalmis onutütart. Meie kaastunne lähedastele. Malle ja Tiitu peredega

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallisa, vanaisa ja vanavanaisa **ENDEL NIIT** 24.5.1925–24.1.2017. Omaksed Ärasaatmine pühapäeval, 29. jaanuaril kell 11 Risti Käsitöömajas. Palume pargi mitte tuua.

TALLINNA ÜLIKOOL

Tallinna Ülikool kuulutab välja avaliku konkursi akadeemiliste ametikohtade täitmiseks tähtajatult alates 01.09.2017:

- HAAPSALU KOLLEDŽIS**
- tarkvaraarenduse õpetaja (0,50)
- toitumis- ja liikumisvaldkonna õpetaja (0,25)

Kandideerimise tähtaeg on 20. veebruaril 2017.

Kandidaatidele esitatavad nõuded, kandideerimistingimused ja kandideerimiseks nõutavate dokumentide loetelu on kättesaadavad TLÜ kodulehel www.tlu.ee/konkurss.

Konkursivõitjaga lepitakse kokku täpne tööle asumise aeg ja töölepingu tingimused.

Lisainfo TLÜ värbamisspetsialistilt: konkurss@tlu.ee või tel 640 9237.

Neljäpäeval, 2. veebruaril kl 10.30–14.30 **doonoripäev** Haapsalu Kultuurikeskuses (Posti 3)

Tule doonoriks, kui oled:

- terve, puhanud ja söönud
- kehakaaluga üle 50 kg
- 18–60 aastane

Võta kaasa isikut tõendav dokument!

Iga vereloovutus aitab päästa kellegi elu!

TULE DOONORIKS!

[@DoonoridjaSobrad](http://www.verekeskus.ee)

Teatame kurbusega, et lahkus kallisa abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema **ELMA TIITSMA** (Niilender) 24.2.1933–23.1.2017. Leinavad omaksed Ärasaatmine laupäeval, 28. jaanuaril kell 14 Haapsalu leinatoas. Muldasängitamine Sinalepa kalmistul.

Langetame leinas pea **ELMA TIITSMA** mälestuseks. Siiras kaastunne lesele ja tütreperele. Traavita pere

Olgu vaikne tuulekohin unelauluks emale. Sügav kaastunne Ulvi Kaasenile perega **ELMA TIITSMA** surma puhul. Tallinna mnt 6 majarahvas

Mälestame naabrinaist **ELMA TIITSMAT**. Avaldame kaastunnet lähedastele. Prk Pihelgas

Täname kõiki, kes leinasid koos meiega, kui läks viimsele teele abikaasa, isa ja vanaisa **JAAK KAISEL**. Mare ja lapsed peredega

Tunneme südamest kaasa Ulvile ema ja kõigile lähedastele **ELMA TIITSMA** surma puhul. Helle ja Mihkel

Maga vaikselt, puhka rahus – südamed on sinuga. Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega. Kallist isa, vanaisa ja vanavanaisa **HARALD SIMMERIT** mälestavad tema 95. sünniaastapäeval lapsed ja lapselapsed peredega.

ARVO TARMULA

Tänavune uisumaraton sõidetakse Eeslahel

Järgmisel pühapäeval, 5. veebruaril on Haapsalus uisumaraton. Mullu sõideti Tagalahel, tänavu võisteldakse Eeslahel.

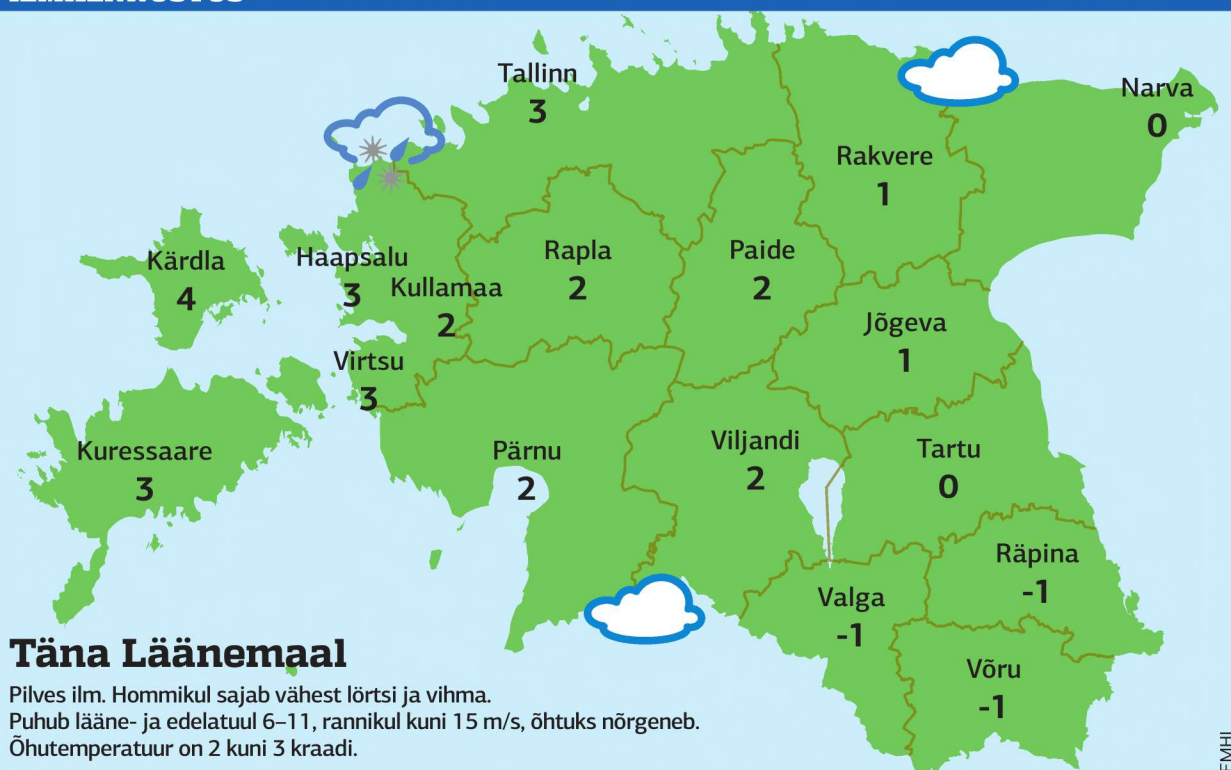
„Teisipäeval lükkasime trassi sisse,” ütles maratoni üks korraldajaid Jaanus Nõmmisto. „Jää on ideaalne.” Maratonisõitjail tuleb läbida kolm 9,3 km pikkust ringi, rahvasõidus piisab ühest ringist. Lastesõidud korraldatakse eraldi umbes 500 m pikkusel rajal.

Rahvasõidu start on 5. veebruari keskpäeval Vasikaholmi rannast. Kolmveerand tundi hiljem sõostavad rajale 28 kilomeetri sõitjad ja veel viis minutit hiljem algavad lastesõidud.

Mullu oli sulailmaga tihedas lumesajus peetud võistlusel 186 osalejat, 67 neist startis pikal rajal. Spordiliit jõud valis Haapsalu esimese uisumaratoni Läänemaa aasta piirkondlikuks spordisündmuseks.

URMAS LAURI

ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Pilves ilm. Hommikul sajab vähest lörtsi ja vihma. Puhub lääne- ja edelatuul 6–11, rannikul kuni 15 m/s, õhtuks nõrgeneb. Õhutemperatuur on 2 kuni 3 kraadi.

Kolmapäev

lääne-, loodetuul
3–9 m/s

öö päev
-1°...3°

Neljapäev

edelatuul
3–10 m/s

-2°...2°

Reede

lõuna-, edelatuul
5–11 m/s

-1°...1°

Laupäev

lõuna-, edelatuul
5–12 m/s

-3°...1°

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

AMTIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

1 kuu	8,60 eurot
2 kuud	17,20 eurot
3 kuud	22,00 eurot
4 kuud	29,30 eurot
5 kuud	36,60 eurot
6 kuud	43,90 eurot

LÄÄNE ELU TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222

7 kuud	51,20 eurot
8 kuud	58,60 eurot
9 kuud	65,90 eurot
10 kuud	73,20 eurot
11 kuud	80,50 eurot
12 kuud	87,80 eurot

KASTANI METSA

Iga päev 8–22

Iga päev 8–22

- Seapraetükk (2–3 kg)** 1 kg **2.99** tavahind 3.99
- Seahakkliha, Kastani** 1 kg **3.49**
- Kulta Katriina, Kohviuba** 500 g, 7,98 €/kg **3.99** tavahind 5.99
- Sidrunikook, Marta pagar** 520 g, 5,75 €/kg **2.99** tavahind 4.49
- Suvine kartulisalat, Kastani köök** 1 kg **2.59** tavahind 3.99
- Suitsujuust piprasingiga, Tere** 200 g, 6,45 €/kg **1.29** tavahind 2.49
- Eesti juust** (viilutatud) 350 g, 5,69 €/kg **1.99**
- Hiirte juust** (viilutatud) 500 g, 5,98 €/kg **2.99**
- Lastevorst, Valla** 1 kg **1.79** tavahind 2.29
- Viiner, Rakvere** 1 kg **2.59** tavahind 3.99
- Rulaad, Rakvere** 1 kg **4.99** tavahind 6.99
- Lastevorst, Rakvere** 600 g, 2,82 €/kg **1.69** tavahind 2.79
- Kartul „Laura”** 1 kg **0.29**
- Apelsin** 1 kg **0.99**

Aasta alguse allahindlus

Haapsalu Kaubamaja
5.-31. jaanuar 2017

Hinnad langevad kuni

-70%